

Pelastustoimen palvelutason arviointi

Hankejohtaja Taito Vainio

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Käsitteltävät asiat

- **Palvelutasopäätökset nyt**
- **Palvelutasopäätökset uudessa järjestelmässä**

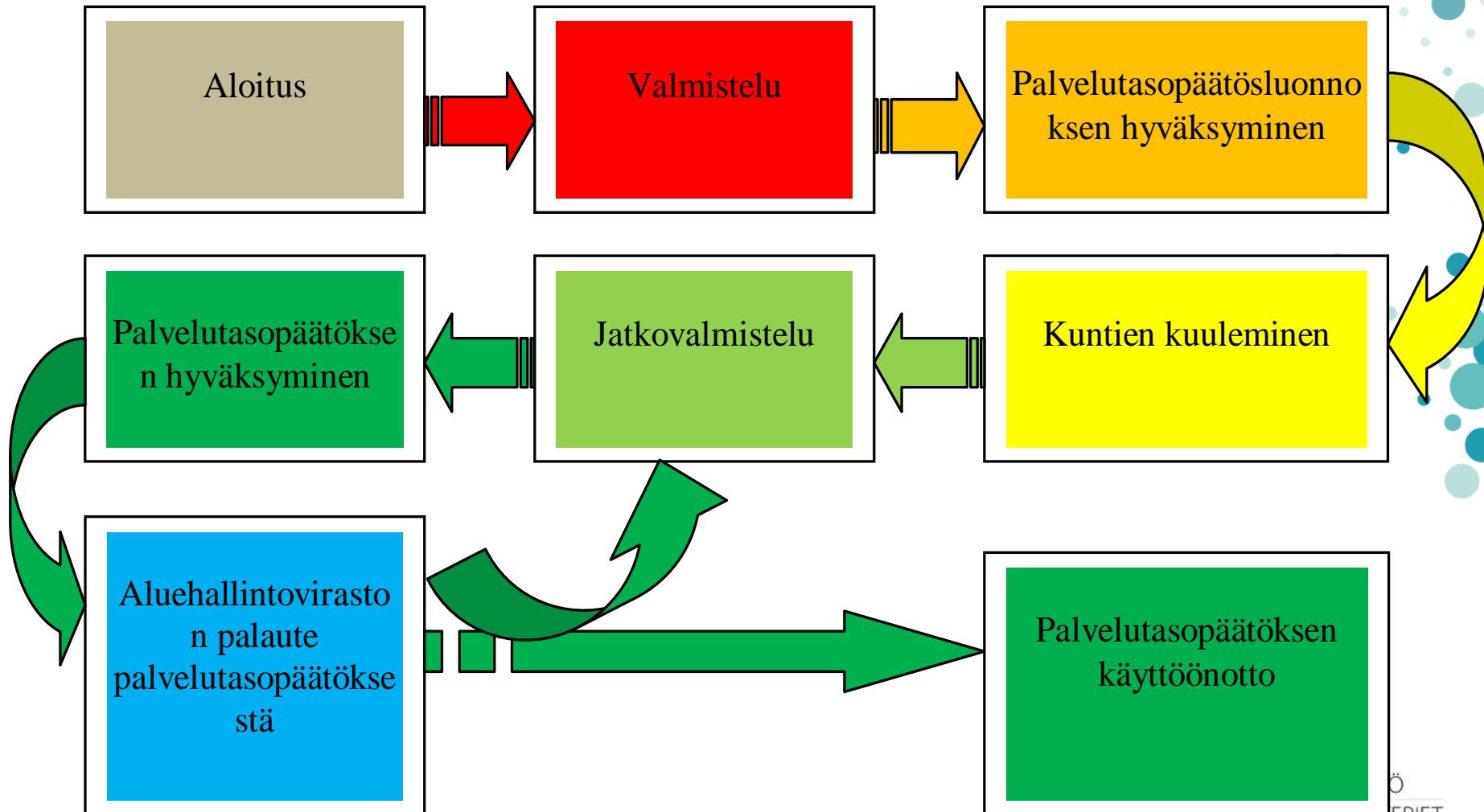
OHJEEN RAKENNE

1 Yleistä.....	3
1.1 Lainsäädäntö	3
1.2 Toiminnan painopisteet ja strategiset päämäärät	6
1.3 Palvelutasopäätösprosessi	6
2 Palvelutasopäätöksen perusteet.....	8
2.1 Meneillään olevan palvelutasokauden arviointi	8
2.2 Meneillään olevan palvelutasopäätöskauden kehittämissuunnitelma	8
2.3 Uhkien arviointi.....	8
2.4 Johtopäätös.....	9
3 Palvelutasopäätös	9
3.1 Pelastuslain mukaiset tehtävät.....	9
3.1.1 Ohjaus, valistus ja neuvonta	9
3.1.2 Valvontatehtävät	9
3.1.3 Pelastustoiminta	9
3.1.4 Yhteistoiminta ja suunnittelu	9
3.1.5 Väestönsuojelu	9
3.2 Muusta lainsäädännöstä tulevat tehtävät.....	9
3.2.1 Öljyntorjunta	9
3.2.2 Valvontatehtävät	9
3.3 Muut tehtävät	10
3.3.1 Ensihoitopalvelut.....	10
3.3.2 Kansainvälinen toiminta	10
3.3.3 Valmiussuunnittelun tukeminen	10
3.3.4 Pelastustoimen asiantuntijatehtävät.....	10
4 Kehittämissuunnitelma	10

TOIMINNAN PAINOPISTEET JA STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT

- **Valtakunnallinen pelastustoimen strategia**
- **Yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet**
- **Pelastuslaitoksen palvelutasopäätöksen liittyminen valtakunnalliseen pelastustoimen strategiaan**

PALVELUTASOPÄÄTÖSPROSESSI

PALVELUTASOPÄÄTÖKSEN PERUSTEET

- 1. Meneillään olevan palvelutasokauden arviointi**
- 2. Uhkien arviointi**
- 3. Meneillään olevan palvelutasopäätöskauden kehittämissuunnitelma**
- 4. Johtopäätös**

Palvelutasopäätös

- Pelastustoimelle kuuluva ohjaus

Pelastuslain 27 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta ohjauksesta, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa.

- Palvelutasopäätöksessä päätetään

1. Viranomaisohjauksen tavoitteista
2. Keskeisistä toimenpiteistä tavoitteiden saavuttamiseksi
3. Ohjaukseen käytettävistä voimavaroista

Palvelutasopäätös

- Pelastustoimelle kuuluva valistus ja neuvonta

Pelastuslain 27 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee huolehtia alueellaan pelastustoimelle kuuluvasta valistuksesta ja neuvonnasta, jonka tavoitteena on tulipalojen ja muiden onnettomuuksien ehkäiseminen ja varautuminen onnettomuuksien torjuntaan sekä asianmukainen toiminta onnettomuus- ja vaaratilanteissa ja onnettomuuksien seurausten rajoittamisessa.

- Palvelutasopäätöksessä päätetään

1. Valistuksen ja neuvonnan tavoitteista
2. Turvallisuusviestintäsuunnitelman laatimisesta ja toteutumisen arvioinnista
3. Valistukseen ja neuvontaan käytettävistä voimavaroista

Palvelutasopäätös

- **Yhteistyö onnettomuuksien ehkäisemiseksi**

Pelastuslain 42 §:n mukaan pelastuslaitoksen tulee onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja turvallisuuden ylläpitämiseksi toimia yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja asukkaiden kanssa sekä osallistua paikalliseen ja alueelliseen turvallisuussuunnittelutyöhön.

- **Palvelutasopäätöksessä päätetään**

1. **Viranomaisyhteistyön järjestelyistä ja tavoitteista**
2. **Viranomaisyhteistyöhön käytettävistä voimavaroista**

Palvelutasopäätös

- **Palontutkinta**

Pelastuslain 41 §:n mukaan pelastuslaitoksen on suoritettava palontutkinta.

- **Palvelutasopäätöksessä päätetään**

- 1. Palontutkinnan keskeisistä järjestelyistä ja voimavaroista**

Palvelutasopäätös

- **Valvontatehtävät**

Pelastuslain 78 §:n mukaan pelastuslaitoksen on alueellaan valvottava pelastuslain 2 ja 3 luvun säännösten noudattamista. Valvonnan suorittamiseksi pelastuslaitoksen on tehtävä palotarkastuksia ja muita valvontatehtävän edellyttämiä toimenpiteitä. Valvonnan on perustuttava riskien arviointiin ja sen tulee olla laadukasta, säännöllistä ja tehokasta.

- **Palvelutasopäätöksessä päätetään**

1. Valvonnan perusteista ja tavoitteista
2. Valvontatehtävään käytettävistä voimavaroista

Palvelutasopäätös

• Pelastustoiminta

Pelastuslain 32 §:n mukaan pelastustoimintaan kuuluu:

1. hälytysten vastaanottaminen;
2. väestön varoittaminen;
3. uhkaavan onnettomuuden torjuminen;
4. onnettomuuden uhrien ja vaarassa olevien ihmisten, ympäristön ja omaisuuden suojaaminen ja pelastaminen;
5. tulipalojen sammuttaminen ja vahinkojen rajoittaminen;
6. 1—5 kohdassa mainittuihin tehtäviin liittyvät johtamis-, viestintä-, huolto- ja muut tukitoiminnat.

Päivittäiset tilanteen, normaaliolojen häiriötilanteet ja poikkeusolot

Palvelutasopäätös

- **Päivittäisen tilanteet**

1. Ensimmäisen yksikön toimintavalmiusaikatavoite prosentteina riskiluokittain (50 prosentissa tehtäviä)
2. Pelastustoiminnan toimintavalmiusaikatavoite prosentteina riskiluokittain (50 prosentissa tehtäviä)
3. Keskimääräinen toimintavalmiusaikatavoite minuutteina ja sekunteina kaikissa
4. kiireellisissä tehtävissä riskiluokista riippumatta (pelastustoimen strategiassa asetetaan valtakunnallinen tavoite yhteiskunnallisen vaikuttavuuden osalta)
5. Johtamisen rakentuminen pelastustoimen alueella
6. Pelastussukellustoiminnan järjestelyt (savu-, kemikaali- ja vesisukellus)
7. Väestön varoittamisjärjestelyt

Palvelutasopäätös

- **Normaaliolojen häiriötilanteet**
 - 1. Varautumisen perusteista ja tavoitteista**
 - 2. Häiriötilanteiden hoitamiseksi tarvittavista suunnitelmista, niiden päivittämisen aikavälistä ja toteutumisen arvioinnista**
 - 3. Varautumiseen käytettävistä voimavaroista**

Palvelutasopäätös

- **Poikkeusolot**

- 1. Poikkeusolojen hoitamiseksi tarvittavista suunnitelmista, niiden päivittämisen aikavälistä ja toteutumisen arvioinnista**
- 2. Tehtävien hoitamiseksi tarvittavista voimavaroista**

Palvelutasopäätös

Pelastustoimen ohjeet ja suunnitelmat

1. **Suunnitelmien päivittämisen aikavälistä ja toteutumisen arvioinnista**
2. **Tehtävien hoitamiseksi tarvittavista voimavaroista**

Palvelutasopäätös

- **Öljyvahinkojen torjuntalain 7 §:n mukaan alueen pelastustoimi vastaa maa-alueen öljyvahinkojen ja alusöljyvahinkojen torjunnasta alueellaan. Se ohjaa myös öljyvahinkojen torjuntaan varautumista alueellaan.**
- **Palvelutasopäätöksessä päätetään**
 1. **Yllä mainittujen suunnitelmien päivittämisen aikavälistä ja toteutumisen arvioinnista**
 2. **Tehtävien hoitamiseksi tarvittavista voimavaroista**

Pelastustoimen palvelutason arviointi maakunnallisessa järjestelmässä

Hankejohtaja Taito Vainio

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Pelastustoimen päätöksenteko ja tehtävät

Valtion lupa- ja valvontavirasto
Laillisuusvalvonta

Pelastuslaitos

- tuottaa pelastustoimen palvelut
- laatii pelastustoimen palveluiden omavalvontaohjelman
- varautuu poikkeusoloihin

Maakunta

- vastaa pelastustoimen järjestämisestä
- päättää pelastustoimen palvelutasosta
- raportoi pelastustoimen palvelujen saatavuudesta
- organisoii pelastustoimen maakunnassa

Sisäministeriö

- johtaa, suunnittelee, ohjaa ja koordinoi valtakunnallisesti pelastustoimintaa ja sen varautumista sekä kehittämistä hallinnonalallaan
- huolehtii pelastustoimen valtakunnallisista valmisteluista ja järjestelyistä
- yhteensovittaa ministeriöiden ja toimialojen toimintaa erityisesti laaja-alaisten uhkien torjunnassa
- arvioi pelastustoimen palvelujärjestelmän toimivuutta
- arvioi ja ohjaa pelastustoimen palvelutasopäätöksiä

Valtioneuvosto

- vahvistaa valtakunnalliset linjaukset
- päättää tiedonhallintajärjestelmän muutoksista
- päättää erityistehtävien keskittämisestä yhdelle tai useammalle pelastuslaitokselle
- vahvistaa strategiset tavoitteet
- päättää palvelurakenteen muutoksista

Pelastustoimen kehittämistä ohjaavat linjaukset

HALLITUSOHJELMATAVOITTEET

- 1) Pelastustoiminnan ja varautumisen valtakunnallista johtamista ja ohjausta parannetaan
- 2) Selkeytetään pelastustoiminnan ja siviiliviranomaisten johtamista
- 3) Pelastusalan tehokkuutta ja urapolkuja kehitetään

Sisäisen turvallisuuden selonteko

1) Uudistetaan pelastustoimen rakenteet ja vahvistetaan valtakunnallista ohjausta

2) Vahvistetaan siviiliviranomaisten johtamiskykyä sekä viranomaisyhteistyötä pelastustoiminnassa ja poikkeusoloissa

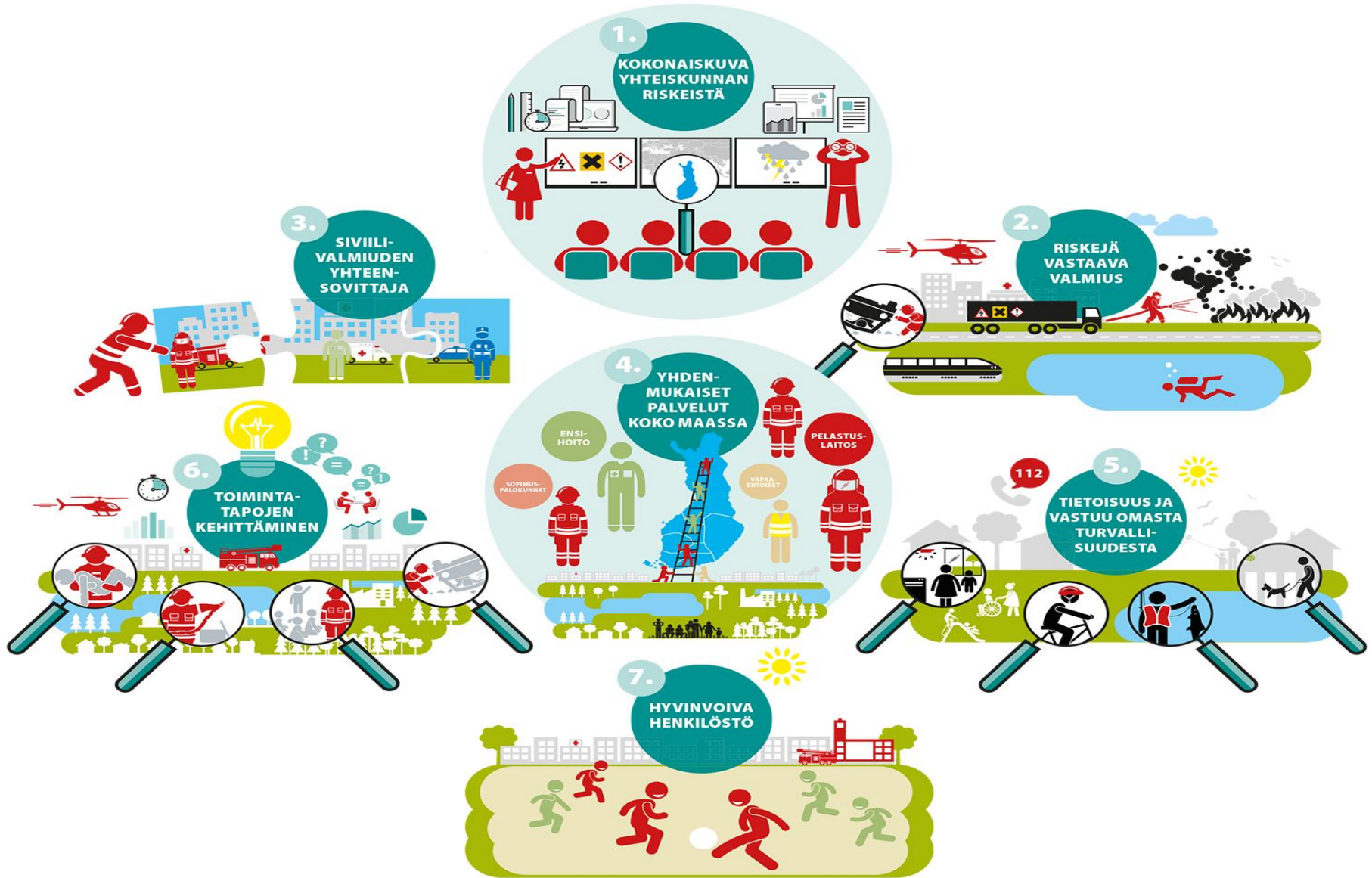
Pelastustoimen strategia

Sisäisen turvallisuuden strategia

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET

Kansalliset tavoitteet

Palvelutasopäätöstyöryhmä

- **Työryhmän toimikausi on 16.10.2017 - 31.5.2018**
- **Työryhmän tehtävänä on tehdä esitys palvelutasopäätöksen sisällöksi ja rakenteeksi. Työryhmän tehtävänä on myös palvelutasoa kuvaavien mittarien määrittäminen siten, että mittareita voidaan käyttää maakuntien pelastustoimen palvelujen arvioinnissa ja tarvittavan rahoitustason määrittämisessä.**

Palvelutasopäätöstyöryhmä

Työryhmän puheenjohtaja

- **Hankejohtaja Taito Vainio, sisäministeriö**

Jäsenet

- **Hallitusneuvos Ilpo Helismaa, sisäministeriö**
- **Neuvotteleva virkamies Kirsi Rajaniemi, sisäministeriö**
- **Varautumispäällikkö Jussi Korhonen, sisäministeriö**
- **Erityisasiantuntija Hanna-Mari Talka, sisäministeriö**
- **Pelastuskomentaja Simo Weckstén, Helsingin pelastuslaitos**
- **(varajäsen tutkimuspäällikkö, Pekka Itkonen, Helsingin pelastuslaitos)**
- **Pelastuskomentaja Seppo Lokka, Etelä-Savon pelastuslaitos**
- **(varajäsen paloinsinööri Juhani Carlson, Kymenlaakson pelastuslaitos)**
- **Pelastusylitarkastaja Tero Kuusisto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto**
- **Pelastusylitarkastaja Kai Horelli, Itä-Suomen aluehallintovirasto**

Sihteeri

- **Johtava asiantuntija Jussi Rahikainen, sisäministeriö**

Palvelutason arviointi

Mittareita tarvitaan maakunnallisen pelastustoimen tarkastelussa neljällä tasolla, ensimmäinen taso tarkastelee kokonaisuutta ja mittaristo syvenee asteittain alimmalle tasolle palvelun liikelaitoksen johtamista ja toiminnan ohjaamista

- 1. Maakuntalain mukainen JTS-menettely (rahoitusperiaatteen toteutuminen)**
- 2. SM maakunnallisen pelastustoimen järjestämisen ja tuotannon ohjaaminen ja analysointi**
- 3. Maakunnan pelastustoimen järjestäminen (maakunnan sisäinen ohjaus, omavalvonta)**
- 4. Maakunnan pelastustoimen tuottaminen (liikelaitoksen johtaminen)**

Palvelutason arviointi

Työryhmän lähestymiskulma

- **Otetaan huomioon eri yhteyksissä tehty mittarityö**
- **Määritellään mittarit, joilla arvioidaan tehokkuutta, vaikuttavuutta ja laatua**
- **Määritellään mittarit, jotka ovat jo saatavissa**
- **Määritellään mittareita, joita on kehitettävä pidemmällä aikavälillä**
- **JTS-simulointi tehdään mittareilla, jotka on nyt saatavilla**

Pelastustoimen strategia 2025: Pelastustoimen visio

Turvallinen ja kriisinkestävä Suomi
- yhteistyössä.

Kiitos!

SISÄMINISTERIÖ
INRIKESMINISTERIET